

Mai rămăsese problema găsirii mașinii de multiplicat. Până la urmă ne-a venit ideea să luăm multiplicatorul de la partid. Era unul la secția ardeleană. Am aranjat și Cornel Coposu a dat 100 de lei pentru transportul cu un taxi. "Intâmplător" era acolo Paul Sava care s'a dus și a venit cu un taxi. A fost încărcat în mașină și Costel Ciacu la dus la el acasă ajutat de P. Sava. A doua zi s'a început lucrul.

Patru zile am lucrat încontinuu. Cu greu Ion Puie ne putea face rost de hârtie.

Difuzarea o făceam noaptea cu colegii de la Litere și Academia comercială. Dactilografa m-a învățat cum se bate matrita ca în caz de arestare să nu fie ea implicată. După 3 serii de manifeste, am luat mașina de multiplicat și am dus-o la Gicu Jurebie pe str. Pomenirii nr. 7, în spatele Cimitirului Sf. Vineri.

Apropiindu-se Paștele am plecat din București, tot în Banat unde promisesem oamenilor că voi reveni să le mai spun cum evoluează situația politică. De la Marginea am venit în com. Cuptoare la un coleg de la drept, Victor Goantă unde am sărbătorit o splendidă Noapte de Inviere, după obiceiul locului, când oamenii în cortegiu colindau satul cântând Cristos a înviat, iar la casele sătenilor ardeau lumânări aprinse cu ferestrele deschise.

AM revenit la București

Spre sfârșitul lunii Martie se publicase lista scriitorilor excluși din neamul românesc, nu numai vii, dar și mortii, de pe tot cuprinsul țării "de la Nistru până la Tisa". Erau nu numai dați afară din patrimoniul culturii naționale, unii aparținând chiar celei universale, dar erau căuțați prin toate bibliotecile și arși. Dintre ei nu lipseau Mihai Eminescu, Petre Ispirescu, Simion Mehedinți, I. V. Băncilă, Ovidiu Papadima, Gheorhe Brătianu, I. Bianu, Ion I. Nistor, Alexandru Lasacarov-Moldovan, Victor Papacostea... și lista continua iar focal mistuia capodoperele acestor martiri ai culturii. Pe 4 Aprilie era atacat Gh. Brătianu că încă mai e la catedră.

După ce pe 2 Aprilie 1947 în Delegația Permanentă a partidului s'a discutat situația disperată a celor din închisori supuși unui adevărat genocid prin înfometare și netratarea bolilor, cei mai mulți fiind bătrâni, Iuliu Maniu pe 15 Aprilie i-a interzis colonelului Ștefan Stoica să mai aibă legături cu secția militară unde era secretar, sau cu oricine din PNT.

S'a aflat că fiind văr cu Lucretiu Pătrășcanu de teama arestărilor din 5 Martie 1947 s'a ascus până la venirea vărului din străinătate, când s'a dus la el să-l ajute să nu fie arestat, Pătrășcanu l-a convins să devină informatorul sigurantei în PNT. Stoica Ștefan a acceptat și în casă la Pătrășcanu s'a întâlnit cu trimisul lui Bodnăras și acolo s'au aranjat lucrurile. Prin legăturile ce le avea Maniu a aflat și a luat această hotărâre. (Am mai aflat că Stoica Ștefan a intervenit pe lângă Ion Antonescu să-l scoată pe vărul lui din lagăr și să-i dea domiciliu obligator din 1941 la Poiana Țapului). Si-a luat angajamentul că nu face politică. Nu i s'a cerut să devină informatorul sigurantei. Mai mult în 1944 când au început discuțiile pentru răsturnarea lui Antonescu, Pătrășcanu la data aceea o ducea foarte greu cu bani și s'a intervenit la Maniu ca să fie ajutat. Si Maniu a hotărât și Mihai Popovici în da o subvenție lunară. Si acum drept multumire Pătrășcanu l-a făcut informator al sigurantei.

În această primăvară agitată și represivă se disting alături de eforturile partidelor de opoziție, de a trezi Marile Puteri la pericolul ce ne amenința, și al studențimii chemând poporul la solidaritate. Două cadre universitare în public alertează oficialitatea.

le de pericolul ce amenintă tineretul țării: Gr.T.Popa si Florian Ștefănescu Goangă.

Postul decan ^{Grigore Popa} de la Facultatea de medicină fiindcă fusese înlocuit cu N.Lupu, a ținut pe 15 Aprilie 1947 o conferință la Ateneul Român cu tema: Morala creștină și timpurile actuale.

La conferința care a umplut până la refuz Aula Ateneului Român ^{Grigore Popa a început} cu sublinierea că Evoluția stă în direcția opunere cu revoluția, continuată spunând că spiritul nu trebuie să renunțe la supremația adevărului. Încrezător în morală și religia creștină care reprezintă suportul moral al societății omenesti, șocotea vinovate de criza actuală, falsă interpretare a darwinismului, nazismului și marxismului. Pe când morală creștină preconizează binele și adevărul, marxismul vrând să înlăture nedreptățile, introduce alte nedreptăți și mai mari. Învățătura lui Isus a fost opera unui geniu cu cea mai profundă intuiție a sufletului uman, pe înțelesul oamenilor simpli, ținând seamă de nevoile spiritului și ale conviețuirii oamenilor în societate. Și parcă pentru a sublinia gravitatea tipurilor ce le trăiam, argumenta:

"Dacă azi ar începe Isus propovăduirea sa, este foarte probabil că, mai înainte de a fi răstignit, ar fi considerat reacționar și ar încheia repede cariera sa profetică într'o celulă întunecoasă, în numele ideilor progresiste."

Și cu un curaj excepțional care l-a călăuzit în viață, găsind solția salvatoare declamă: "Înapoi, la morală creștină".

Forțele distructive nu puteau suporta afrontul ce li se aduse din cel mai înalt For al propagării culturii și au trimis forțele represive ale lui Nicolschi să-l aresteze în plină zi din Facultatea de Medicină.

Vestea intrării poliției în Facultatea de medicină s'a răspândit ca fulgeru și au început să sosească ajutoare de peste tot. S-au blocat culoarele și studenții au început să-i huiduie pe polițiști, în timp ce alții au reușit să-l scoată pe profesor pe un geam și să-l salveze. Ascuns și îngrijit, ba de unul, ba de altul din cunoștințe, eminentul profesor a mai trăit prin ascunzătorii până la 18 Iulie 1948 când a murit regretat de lumea iubitoare de cultură, adevăr și dreptate.

Cel de al doilea expozeu în apărarea misiunii învățământului universitar în special, este cel al fostului profesor și rector al Universității din Cluj-Florin Ștefănescu-Goangă, făcut în Adunarea Deputaților pe 7 Mai 1947, când printre alte multe adevăruri a spus:

"Universitatea are misiunea să caute, să afle și să spună adevărul... Aflarea adevărului implică libertatea de cercetare și de discuție a tuturor problemelor importante de ordin științific și a tuturor punctelor de vedere... libertatea de discuție și libertatea de comunicare a adevărilor aflate constituie esența universității. Fără aceste libertăți universitatea poate deveni o agenție de propagandă în serviciul unui partid politic, dar nu o instituție cu caracter științific. Profesorii universitari sunt liberi, ca orice cetățean, să aibe convingerile lor politice... ei nu pot face, din lor de curs un centru de propagandă politică... profesorul trebuie să fie imparțial, onest și devotat adevărului public. ...

Eu ca rector n'am permis să se desfășoare nici o activitate de ordin politic, înăuntrul universității... să lăsăm pe studenți să se orienteze obiectiv și documentat în toate doctrinele sociale și politice... Politica să se oprească la poarta universității și pentru ei și pentru profesorii..."

Dara vorbit la surzi.

Toate aceste abuzuri observăm că se ptreceau în perioada când la Moscova avea loc Conferinta celor patru ministrii de externe terminată cu un eșec.

Ca o curiozitate, ea începuse când în România se declanșa valul de arestări din 9/10 Martie¹⁹⁴⁷ și imediat după eșecul ei, tot ca o curiozitate se întocmise ordinul 50.000 S/1947 prin care se preciza "să se ridice din mijlocul maselor elementele active care organizează și conduc acțiunea de instigare a populației împotriva guvernului. Acest plan de anvergură s'a pus în aplicare în noaptea de 4/5 Mai 1947. Generalul Nicolae Stoicescu directotul siguranței și ordinei publice prin ordinul 32.971/16 MAi anunța continuarea acțiunii și înaintarea arestațiilor "la centrula de internare cele mai apropiate de formațiunea respectivă..."

În dimineața de 5 Mai sunau încontinuu telefoanele la Partid anunțând numele arestațiilor, de la șefii de organizații județene în jos, tineri, bătrâni, femei, muncitori...

Delegația Permanentă s'a întâlnit în după amiaza de 5 Mai pe str. Cristian Tell nr. 10 unde s-au discutat măsurile și veștile primite din închisorile Craiova-Pitești... Tânăra Romana Simionescu a lărga între aceste centre de deținere pentru a da de urma tatălui său-Gică Simionescu, președintele organizației de Covurlui, și prin ea s'a luat legătura cu cei arestați asigurându-se primele ajutoare, până când omul nostru, fruntașul Popescu Botoșani a turnat-o și^{ea} fost arestată.

Cu această ocazie Nicolae Penescu a citit Memoriul celor 253 internați la Pitești prin care se cerea intervenția Comisiei Aliate de Control pentru a fi salvați de genocidul prin înfometare la care erau supuși.

Și ca o sfidare a acestei drame, Silviu Brucan într'un articol publicat pe 7 Mai în "Scânteia", printre altele ne învăța ce este "democrația": "Calea care duce la o reală ridicare a nivelului de viață al clasei muncitoare din România... prin izbirea reacționarilor dușmani ai poporului român..."

Pentru a dovedi amploarea acestei terori amintim și ordinul nr. 901/1947 al Insp. de Jandarmi Timiș prin care sectoarele de jandarmi erau obligate ca până la 3 Iunie să întocmească evidente precise pe comune cu numărul membrilor organizației de tineret PNT, se parat de ceilalți membrii; aceleași tabele dinstincte și pentru membri PNL-

La București în fața acestei calamități comuniste în plină desfășurare, TUNTL-ul a hotărât să acționeze printr'un nou manifest pe care l-am multiplicat pe str. Pomenirii nr. 7, la Gicu Jurebie:

"ROMANI,

După mai bine de 2 ani de guvernare, actualii noștri conducători, înspăimântați de bilanțul dezastros al cărmuirii lor, au reînceput o campanie feroce pentru distrugerea a tot ce este expresie superioară a culturii și activului românesc. Recunoscând în toată intelctualitatea o reuță ce nu o poate cucerii cu lozinci și silnicie, guvernul cel mai incompetent pe care l-a avut vreodată Țara Românească, guvernul care înmănușează trădarea, prostia și minciuna, crede că se poate salva prin eliminarea adversarului. Astăzi sunt arestați profesori universitari, magistrați, ofițeri superiori, muncitori, studenți și țărani de frunte, fără nici o justificare. Crede oare guvernul că a reușit să reducă într-atâta conștiința românească, înrât aceste abuzuri să nu mai trezească nici un răsunet în sufletul țării, sau vrea să conducă un popor de sclavi terorizați?

Români, este timpul să ne afirmăm puternic dorința noastră de libertate. Să știe guvernul și toți adversarii țării că vrem o Românie Mare și independentă. Sprijiniți pe toate căile pe cei persecutați, căci sprijiniți sufletul țării." M.

Vesti din ce mai dureroase ne parvneau din provincie. Un tren al "groazei", cu peste 600 arestați au plecat din nordul Moldovei adunând o mică parte din adversarii regimului comunist, preoți, învățători, țărani, avocați, studenți, 10-12 femei, adunându-i de pe traseu și ducându-i la Gherla. Printre numele comunicate la București se aflau Vasile I. JIGĂU (Buhuși), Onoriu SĂNDULEȘU (preot Dragomirești-Neamț), Teodor Roibu (Dobreni-Neamț), Ion ALEXANDRESCU (Tazlău-Neamț), Nicolae Bursuc (învățător-Buhuși), Adrian Brețcanu (doctor Moinești), Istvan Farcas (Faraoni), Vasile Ghiu (Oituz-Vrancea), Gheorghe OPREA (30 ani primar în Băltățești-Neamț), Marius LUPU (student Iasi), Costică NICOLAU (Roznov-Iași)...

Tot o altă garnitură a dus peste o sută de arestați ce se revoltaseră la Pitești din cauza regimului de exterminare, și care au ajuns la Aiud.

Veștile de la Aiud sunt aduse de Romana Simionescu care reușise să organizeze un "canal de comunicare" la grădina unde veneau să lucreze câțiva deținuți și astfel ne introduceau scrisori și mai ales bani iar de acolo ni se aduceau vesti de prezenta oamenilor și comportamentul administrației prin directorul Guțan, Maestrul Mareș (care era omul de acțiune brutală) și primul gardian Rusu.

Această inimoasă și neastâmpărată Romana Simionescu a fost turnată de omul nostru, Popescu Botosani - și arestată câteva luni când drama s'a extins asupra țării, după Tămădău (14.10.47).

Revenind la jumătatea lui Mai ^{în PNT} se produce o încercare de deviere de la linia partidului. Profesorul Gh. Zane cu Ilie Ion și încă vreo 2-3 aleși pe lista deputaților din partea PNT s'au prezentat la Parlament ridicându-și carnetele de gratuitate pe CFR și având intenția de a participa la lucrările "parlamentului". Iuliu Maniu n'a reușit să-i împiedice.

Se încearcă o acțiune coordonată a opoziției. Nationaliștii protestează pe lângă ministrul de interne asupra arestărilor și măsurilor de exterminare din închisori, anunțând și străinătate.

Iuliu Maniu vorbește ziariștilor străini, Dinu Brătianu se adresează Regelui printr'uj memoriu, iar Titel Petrescu face demersuri energice pe lângă Misiunile Aliate.

În guvern se produce o oarecare neînțelegere, tătărăscienii se abțin de la vot asupra legii - Oficiilor industriale, iar cameleonul lor înaintează un Memoriu guvernului, acțiunile guvernamentale, despre care circula zvonul că l-ar fi arătat ambasadorului rus - Kavtaradze - înainte de predare. Și referitor la politica represivă menționa: "... În primul rând sunt excesele arestărilor preventive. Aceste arestări sunt dictate, desigur, de rațiuni majore, dar modul cum se execută duce la abuzuri și instaurează în întreaga țară un regim de neliniște și de nesigurantă, care creează o atmosferă de nemulțumire și chiar de ură crescândă împotriva întregii noastre guvernări. Sunt oameni absolut nevinovați și din considerente care n-au nici o legătură cu liniștea și ordinea publică. Se creează astfel o atmosferă prielnică înfiripării unei legende după care nu suntem decât un regim care se menține prin forță și teroare, un regim impopular și nedemocratic... Arestările în masă recrutează noi elemente în slujba agitației și tulburării, și în orice caz creează guvernului o atmosferă neprielnică... Într-o astfel de atmosferă nu se poate începe executarea unui plan de consolidare economică, și nici de consolidare a statului... Guvernarea noastră trebuie să ia un alt curs... (24 Mai 1947).

În aceeași zi Iuliu Maniu a făcut o declarație corespondentului

ziarului "New York Times" în legătură cu arestările și condițiile celor peste 400 persoane din conducerea partidului care sunt hrăniți cu 200-230 calorii, lipsă de igienă ce a dus la cazuri de tifos, iar cei 70 bolnavi de TBC și boli de stomac din cauza inaniției și amenințati cu moartea. A continuat:

"Protestez în fața opiniei publice civilizate mondiale împotriva acestor inumanități; este revoltător ce se petrece în țara noastră față de oamenii care nu au nici o altă vină decât că nu sunt aderenții politicii guvernului și nu au tendință comunistă. S'a introdus deci sistemul de la Dachau și Buchenwald, de-a dreptul cu intenția de a fi exterminați. Și toate acestea în contra stipulațiilor convențiilor de la Yalta, Potsdam, Moscova și Tratatului de Pace încheiat la Paris. Guvernul a înșelat opinia publică mondială..."

Din partea organizației PNT din com. Mătășaru-Argeș, Petre Popescu i-a scris președintelui partidului:

"Bunul nostru prieten, dl. Gh. Suța, în urmă cu 3 săptămâni a prins de veste că va fi arestat împreună cu un sincer amic, Becheru; amândoi au luat calea munților... Prietenul I. Drăgușanu-Bădești și I. L. Nica, liberal, în dimineața de 5 Mai la ora 2,30 au fost surprinși în locuința lor de către jandarmii din sectorul Domnești, dar nu s-au lăsat arestați; au rezistat până în zorii zilei când i-a salvat poporul... și-au făcut bagajele și au luat calea munților..."

Prietenul Mihai Florea, învâțător din Retevoiești, prinzând de veste că va fi arestat, a părăsit domiciliul cu direcție necunoscută, casa fiindu-i regulat cercetată de jandarmii locali..

Eu cel puțin sunt gata să mă instalez acasă și să-mi organizez cu tot satul o mișcare de rezistență pentru orice eventualitate."

COBORIREA ÎN INFERN

Pe 17 Mai 1947 a fost arestat -Ioan BĂRBUȘ, președintele Tinerețului Universitar pe țară, după aproape 2 ani de urmărire.

Pe 19 Mai a fost arestat Ion Manea, implicat în multiplicarea manifestelor de protest împotriva arestărilor, cu Gheorghe Jurebie, în aceeași problemă.

Tot în dimineața aceleasi zile a sosit siguranța cu 3 mașini pe fundătura, unde locuia Costel Ciacu, și au făcut perchezitie în cele 2 cămăruțe sărăcicioase în care locuia cu părinți. N'aveau ce să găsească în afară de paturile, mesele și mașina de gătit. Au înțebat de mașina de multiplicat, iar mama lui i-a arătat-o pe cea de gătit. Nu aialtă, au insistat. Căutați-o, a dat din umeri mama lui Costel. Nu asta?! Cealaltă?

Siguranța vorbea, la sigur, că doar o adusesse agentul lor Paul Sava, și acum intrase în pământ ~~mașina de multiplicat~~.

Unui agent i-a venit ideea să meargă la W.C-ul într-o rină. I s'a părut că vede ceva. A căutat un băț și a început să răscolească. A scos niste hârții murdare... S'a dus la cîșmeaua din uliță și cu o găleată le-a spălat. Erau matritele folosite la mașina de multiplicat. Deci descoperiseră corpul delict.

L-au luat împreună cu Costel Ciacu și l-au dus la Ministerul de Interne unde-l aștepta Bulz, colegul și călăul nostru.

L-au arestat și pe Paul Lăzărescu și Ghită Mihalache.

Au început bătăile și ancheta, mai ales că-l aveau și pe Bărbuș, o piesă prețioasă pentru ei în planurile diabolice pe care le pregăteau, după cum vom vedea.

Peste două ore am aflat de arestarea din Cetatea Albă și m-am evaporat. Rămăsesem singur și era normal să se arunce ^{totul} peste ce-l neprins spre a câștiga timp, știind că pe mine cu greu mă găsesc.

Cercul se strânsese și m-am limitat și eu la legăturile stricte cu dormitul, mâncarea și preocuparea de a da ultimele examene la litere, unde cursurile nu erau obligatorii și profesorii mă cunosteau foarte bine din primii doi ani când frecventasem cu regulatitate și participasem substantial la seminarii.

Acum, având o presimțire că se apropie "sfârșitul" am căutat să rezolv unele probleme ca să nu aibe nimeni de suferit după urma unei arestări.

Am aranjat cu Eugen Ghimicescu care fusese eliberat după 3 săptămâni, mai bine zis i s-a dat un concediu până în Martie 1948 când va fi arestat în lotul Măscării de rezistență (Popp-Bujoi) și mi-a făcut intrarea în spațiu pe Aviator Sănătescu (pe Buletinul meu), dar bineînțeles n-am mai trecut pe acolo niciodată. Era o acoperire. Este o mulțumire tardivă pe care i-o aduc pentru că din cauza torturilor din anchetă a suferit mult și după eliberare la scurt timp a murit prin 1956. Altfel era între potențiali rearestabili.

Mulțumiri la fel trebuie să aduc familiei colonel Elena și Petre Georgescu din str. Crăsnar 28 care m-au îngrijit ca pe un frate.

Colegii mei de liceu, doctorii prof. universității Emil Căpraru și Ion Roșculescu, care au cinstit prietenia, sărindu-mi în ajutor de nenumerate ori, îmi exprim pe această cale mulțumiri.

Familiei Iohan Schob, atât de generoasă, care ne-a adăpostit și a avut de suferit din cauza a doi subofițeri păcătoși, după cum voi relata mai târziu, îi aduc un cald omagiu și din partea lui Victor Novac și Marcel Rădulescu, dispăruți între timp.

Mulțumiri postume familiei Șeitan de pe str. Cluj 50, care de mai multe ori, în momente grele m-a adăpostit.

Deasemeni mulțumiri colegului de luptă ^{Constantin Ionescu} (care mi-a fost de sprijin în această perioadă, deși și el era în clandestinitate cu Mișcarea de Rezistență (Popp-Bujoi)).

Deosebită recunoștiință colegilor de facultate, Preot franciscan Matei Ghiuzan, Gheorghe Lupu și Nicolae Caraiani care mă țineau la zi cu cursurile, îmi aranjau examenele pe care de cele mai multe ori le dădeam în cancelariile profesorilor (Sauciuc Săveanu, Victor Papacostea, Nicolae Bănescu și Ion Hudiță). Cei trei îmi asigurau și adăpost în momentele dificile, iar în camera lui Gh. Lupu de la Vatra Luminoasă aveam ascunse unele documentații, actele personale și chiar un pistol. Când am ieșit din închisoare și am găsit așezământul de la Vatra Luminoasă dărâmat, m-am întrebat ce vor fi zis demolatorii când au văzut acolo un pistol și două rânduri de buletine pe Jean Dumitrescu și Eugen Rades, cu aceiași fotografie și domiciliu diferit? Acest omagiu postum, fiindcă toți sunt în grija Domnului, dovedește în oameni necunoscuți se aflau comori sufletești de nebanuit.

Mulți am întâlni pe parcursul anilor de pribegie și tuturor dacă le-am uitat numele, nu le uit recunoștiința ce le-o datoresc.

La urmă am lăsat doi colegi de facultate, Gabriel Bulzan și Mihai Pop, amândoi bihoreni, cu ei am împărtit locuința din Mihai Vodă colț cu Uranus, unde am putut sta ultimele 2 luni, Mai - Iunie 1947, trăind-mi în liniște pregătiți examenele. Ei fiind și membrii ai P. N. T.-ului îmi erau și legătura cu cei de la partid care din zi în

se împușinau, urcând pe drumul crucii. Lor le datoresc recunoștință mai ales că nu m-au uitat.

După arestare, amândoi au reușit să plece în apus, iar Gabriel Bulzan auzind de eliberările din Mai 1948 a revenit special în țară ca să mă ducă în Franța, dar un mare ghinion a făcut să nu mă potă întâlni și, a plecat singur în lumea liberă. Când am ajuns și eu pe urmele lor, am căuta în zadar, dar li s-a pierdut urma după ce au terminat Universitatea din Strasbourg și au plecat în SUA.

Gând de recunoștință și dragoste îndrept către mama mea care tot timpul singură, după moartea prematură a fratelui, a trăit în rugăciune și cu gândul la mine. Mi-a mărturisit-o preotul, vecinii și cei trei colegi doctori, Ion Rosculescu, Alexandru Olaru și Nicolăescu, care au mers la dânsa, îngrijindu-i sănătatea subredă și procurându-i medicamentele necesare, ca adevărați apostoli tămăduitori. Cu sprijinul lor și tăria suflatească, dânsa a rezistat și a reușit să mă vadă eliberat și după ultima condamnare, în 1964, ca apoi să plece ușurată pe lumea cealaltă. O veșnică amintire.

După ce mi-am ușurat situația în 28 Iunie întâmplător l-am întâlnit pe Paul Sava căruia i-am spus că am nevoie de niște hârtie. Mi-a venit așa ideea. Cum să nu. Logodnica mea lucrează la Oficiul pentru difuzarea hârii pe str. Matei Millo. Hai cu mine acolo. M-am dus și a intrat s-a dus până "sus" și a revenit spunându-mi că n-a găsit-o, dar a doua zi îmi aduce hârtie. Ne-am dat întâlnire în spatele Statuiei lui Mihai Viteazu. M'am dus la întâlnire și nu m-am arătat, urmărindu-l de la distanță. După o jumătate de oră a plecat și din "întâmplare" l-am întâmpinat desi nu avea pachetul de hârtie promis. M-am supărat că n-a făcut rost și el căuta să motiveze că-si va respecta cuvântul. Eu vream să plec și el își cerea scuze căutând să câștige timp. Tot căuta și se învârtea să mă țină cu spatele spre statuie,

M-am despărțit și după câțiva pași am fugind după mine și strigându-mă. Când am întors capul am văzut pe Costea și Puiu Grigorescu, doi derbedei de care a ~~flasem~~ deveniseră agenți, înainte de alegeri. Ei se aciuiseră la Club și au fost cei ce au deschis poarta când a intrat grupul lui Misale care a devastat.

Văzându-i acum am luat-o la fugă am intrat în bocal ARLUS de lângă Biserca rusească. La etajul 5 locuia Emil Ghilezan și speram să intru la el și să cobor pe scara de servicii, să dispar. Dar ghion, liftul nu mergea. Am urcat pe scări. Ei după mine. Am sunat dar n-a ieșit nimeni, știam că are servitoare. Intre timp au ajuns, au pus mâna pe mine și m-au coborât. La ieșire lumea curioasă întreba ce s'a întâmplat?! Costea a spus că am furat niște bani. Eu am strigat în gura mare de mai multe ori ca să anunțe la Clubul PNT că Cici Ionitoiu a fost arestat.

Au prins o mașină și m-au urcat în ea ducându-mă la Ministerul de Interne, care ~~era~~ departe.

Aici după ce am fost încălzit de Brânzaru și Curelea am fost dus la "colegul" Bulz care era satisfăcut că mi scăpasem de câteva ori din mână, dar în sfârșit m-a prins.

După ce s'a năpustit și el asupra mea mi-a adus pe Ciacu să-l văd cum arată. Era desfigurat și cu buza prinsă în copci.

Mi-a spus în fața lui Bulz că unele lucruri le-a aruncat asupra mea știind că sunt dispăruți. Trecuse aproape o lună și jumătate de la arestarea lor. Si ei avea nevoie să câștige timp. Mi-a spus că la el s'a găsit "corpul delict" în W.C.

I-am răspuns că era normal să procedeze așa, fiindcă nu avea de unde ști că Paul Sava era agentu sigurantei, el care ne-a dus cu masina acasă și ne-a procurat hârtie. Vroiam să schimb cursul anchetei. Si acum am fost arestat de Paul Sava care trebuia să îmi

mai aducă niste hârtie.

Banditilor a început să strige Bulz și să-mi care pumni în cap căutați să vă puneți de acord în fața mea.

Am mai reușit să-i strig lui Bulz: Păi am lucrat la dispoziția Ministerului de interne, cu agentul lor și cu hâria lor ca niște naivi.

Ne-a despărțit și m-a dus la subsol în celula "garsonieră 17.

După arestarea mea, la vreo oră, a fost arestat la ieșirea din club și avocatul Dumitru Ionescu (secretarul lui Penescu) și un funcționar Ioniță C.V., fost militar deblocat care lucra la secția militară.

În subsolul Ministerului imediat după intrare se însirau cele 20 de celule garsoniere numite așa fiindcă aveau dus și W.C. În cap se găseau alte 20 celule spate'n spate, câte zecă pe o parte, zecă pe cealaltă parte, numai cu paturi de beton suprapuse și W.C.-ul comun pe culoar și la care mergeai numai când voiau paznicii și câte o celulă.

Tărăniștii, toți tineri, eram însirați pe linia garsonierelor având masă de beton cu 2 scaune tot de beton și pațul la fel, în loc de saltea cu linoleum. De acoperit era o pătură. Noroc că era vară. În spatele celulelor era perete de sticlă ca să poți fi observat în permanență de un agent care se plimba zi și noapte. La intrarea în celulă era o poartă din grății, peste care se trăgea o use de metal. Am prins perioada când nu era așa strictete. Cu masa însă era o nenorocire. Un "nea" Gheorghe, probabil de drept comun ne aducea masa la prânz și seara, o apă chioară caldută în care înțeau vreo 10-15 boabe de arpacași și 5-6 cubulețe de dovlecei. Dimineața se da o felioară de pâine zicându-se că are 125 gr. iar la prânz se aducea un pătrat de turtoi (mămăligă făcută în tavă), cam la 250 gr. pentru tot restul zilei.

Și ce foame. În două săptămâni mergeam ținându-ne de perete.

Dumitru-Mituș Ionescu care era zilnic la Partid ne-a informat că pe 20 Iunie Iuliu Maniu trimisese un Memoriu ministrului de Interne prin care protesta împotriva regimului la care erau supuși cei arestați și care pe lângă înfometare erau supuși și la torturi. Astfel ne-a spus că în el a amintit de Ion Bărbuș care fusese bătut de agenții siguranței, a amintit că în aceste condiții de exterminare a murit la Pitești fruntasul muncitorilor Ion STRUGURAS de la Medias, pe când colonelul Poșa din organizația Botoșani a fost palmuit de șeful siguranței din Pitești în biroul directorului în chisorii, iar la Craiova sunt bolnavi de TBC fără îngrijire, printre ei numărându-se fostul ministru Virgil Solomon și Constantin Totoi, secretarul organizației muncitorești.

Deasemenea ne-a spus că pe 27 Iunie Emil Hațieganu a avut o discuție cu Teoharii asupra tratamentului și Teohari a negat cerând probe. Discutând cu Mihalache, acesta i-a spus să cheme pe Dumitru Căpățâneanu de la Pitești și V. Solomon de la Craiova și aceștia vor mărturisi, fiindcă au trimis mesagii de acolo. Emil Hațieganu a așteptat a doua zi în zadar să fie chemat, dar a fost mințit ca de obicei. În așteptarea chemării pe 29, Mituș Ionescu a auzit că dimineața când a venit Hațieganu la Club, Penescu l-a rugat să menționeze în cursul audienței că detine informații după care se pregete arestarea lui Ion Mihalache.

Noi deveneam cantități neglijabile la această dată, lucru ce se va confirma în curând.

Până atunci, fiindcă se putea vorbi între celule (nu era stric-

tetea care se va introduce după 15 Iulie), prietenii mi-au spus că ancheta este terminată și se lucrează la trimiterea în judecată pentru delict de presă. Mi s'a luat o declarație că ma lucrat manifestele din proprie inițiativă că nimeni de la partid n-a știut nimic. Ar fi vrut să-l bage în "afacere" și pe Coposu, pe Penescu (de aceia arestaseră pe Dumitru Ionescu și Ioniță Dumitru), dar au renunțat. Cei arestați din Mai spuneau că anchetele erau șuete. De exemplu Ion Manea spunea că Turli Niculescu îl chema și-i punea să asculte radio Londra. Și eu am "pățit" ceva asemănător. M-a chemat Turli Niculescu și a început să-mi povestească de teama ce au tras-o la 8 Noiembrie. Că erau cu servietele încărcate să fugă fiind Ministerul amenințat cu ocuparea. Nu au reușit, că au avut noroc cu sosirea armatei rusești. M'am mirat, spunându-mi că nu cred.

Cum nu ai auzit ce a fost la 8 Noiembrie.

Nu, nu am fost venit în București. Am crezut că a fost o cursă ca să mă prindă în ea. Nu știu nici astăzi. De fapt pe acest Turli îl voi vedea în 1953 închis la Poarta Albă cu un grup de polițiști.

Odată ajuns și după gratii eram rupti de informațiile politice pe care afară le aveam din sursele cele mai apropiate.

Când am intrat în infern, problema era aceea dacă România va fi lăsată de URSS să accepte intrarea în planul Marshall prin care se urmărea redresarea economică a țărilor Europei secătuite de război și bătute de seceta devastatoare.

Ce a urmat în legătură cu această ultimă bună speranță "respinsă de Moscova în numele marionetelor de la București", noi aveam să aflăm aceasta la mijlocul lunii August în Vacaresti, de la unii unii frontasi politici arestați și ei după Tamădău.

Iar mult mai târziu aveam să aflăm că agenții Moscovei impuși la București erau ocupați cu punerea în practică a directivei dată pe 6 Iunie 1947 sub nr. NK/003/47, care la punctul 40 prevedea:

"Trebuie ca reprezentanții opoziției politice să fie închisi. Se va încerca prin toate mijloacele racolarea acelor opozanți care se bucură de stima populației băstinate. Dacă nu cedează, trebuie compromiși prin campanie de denigrare. Înainte ca ei să se întipărească în conștiința maselor, trebuie lichidati prin așa numite "întâmplări neprevăzute", sau închisi sub acuzația de crimă de drept comun. Numai în cazuri cu totul speciale se admit procese politice, care vor fi ținute sub acuzația de -întălnită trădare-."

Noi ne aflam arestați în cadrul acestei mascarade și poate reprezentam începutul după cum am constatat din desfășurarea înscenării.

Revenind pe 6 Iulie la Ministerul de Interne, spre prânz a fost adus într'una din garsoniere cunoscutul profesor și avocat Istrate MICESCU, invitat pentru o declarație de 5 minute, în timp ce mergea cu mașina spre Pitești.

După două zile văzând că nimeni nu-l întreabă nimic a început să discute cu agenții care intrau prin arest. Odată a prins pe unul care făcea mai pe deșteptul, dar nu știa cu cine stă de vorbă, și i s'a adresat:

-De ce sunt aicea domnule?

- Dumneavoastră ce v-a spus când v-a luat?

-Nu m-au luat domnule, am fost invitat pentru 5 minute să dau o declarație și acum constat că au trecut 48 de ore și nimeni nu mă întreabă ce-i cu mine?

-Aveți răbdare că trebuie să vă cheme.

- Cum să am răbdare când a trecut atâtă timp și ar trebui acum să stau pe baza unui mandat al procurorului.

- Da poate nu e nevoie să se lanseze mandat de arestare,

zice agentu.

-Dar dumneata care pretinzi că ești omul forței publice, du-te întreabă și lămurește-mă.

-Eu nu cred că este vorba de arestare și totul e să așteptati să lămurească cazul d-voastră.

Atât i-a trebuit profesorului Micescu să audă că trebuie să aștepte să lămurească "cazul lui". A început să facă o teorie a învingătorului, a arestării fără mandat, a cazului care trebuie lămurit, tinându-ne toată dimineața încordată la gratii, cu această pledoarie "ca la bară" până ne-a trezit la realitate nea Gheorge cu "ciorba".

Au mai fost câteva zile de discuții, sau mai bine zis de pledoarii ale profesorului, despre arestări fără mandat, abuzuri, dând citate latine, făcând trimiteri la jurisprudență, încât aveam impresia că-l ascultăm de la catedră, cu printre gratii, combătând -arestarea abuzivă-. După 15 Aug. a fost eliberat dar în Martie 1948 rearestat și implicat într-o înscenare, la care avocatul din oficiu (Nicolae Bărzescu) i-a cerut achitarea, dar generalul A. Petrescu l-a condamnat la 20 ani și a murit pe 29 Mai 1951 la Aiud, în condiții de exterminare.

O altă figură adusă în celulă cu Costel Ciucu a fost Samuel Margulius, fost în secretariatul partidului și între participării la întemeierea P.C.R.-ului. Era adus de la NKVD după 30 zile de greva foamei unde refuzase să dea declarații socotindu-se cetățea român și răspunde în fața autorităților române. Povestea despre tratamentul de pension ce-l avusese la Doftana cu cei câțiva comunisti printre care și Gheorghiu Dej. În August a fost dus la Pitești, apoi la Aiud în lagăr și adus în Dec. 1948 la interne, introdus ca agent de cameră la cei arestați în lotul Pătrășcanu. La descusut pe Belu Silber și după aceea a declarat că Silber a fost agentul siguranței din timpul lui Moruzov. Desigur și Margulius a fost tot agent cum de altfel întreaga conducere a servit siguranța cu angajament sau fără, pentru avantajii mai bune. Declarația lui Margulius a fost folosită ca acuzatoare în Procesul Pătrășcanu, pe când el murise în închisoare.

Printre cei aflați în anchetă se afla și generalul Constantin Popescu-Corbu, presedintele unui partid al foștilor luptători din primul război, arestat cu încă 3-4 foști militari. A mai fost eliberat și rearestat, după 1957 a murit în temniță.

Se mai găsea și unul Sârbu, conducătorul unei organizații fantomă "Sarmisegetuza" legată de înscenarea Sumanelor Negre și un alt subinginer Sergheie, seful unei alte organizații fantomă, cu sora lui și 2-3 studenți.

În subsolul Ministerului de interne la aceea dată beneficiam de prezenta părintelui Sămărghitan din com. Bahnea de pe Târnava, arestat pentru că-l găzduise pe Nichfor Crainic, fostul lui profesor condamnat ca ministru antonescian. Părintele Sămărghitan fusese convins ca duminică să săvârșească o slujbă, pe care noi o ascultam la gratii.

MARTOR LA ÎNSCENAREA TĂMĂDĂULUI

Pe 13 Iulie în jurul orei 10 am auzit clopotele de la biserică Boteanu din apropiere și părintele Sămărghitan a început oficierea slujbei. După circa un sfert de oră s'a auzit ușa principală deschizându-se și s'a așternut liniștea. În fața celei "garsonieră" 7, se afla W.C.-ul comun al celulelor 21-40 și alături se găsea o cameră goală în care au început să care veselă de Tablă (farfurii, caștroane) și tacâmuri (linguri). Și acest du-te vino a durat cam o jumătate de oră.